

Motion
Regionfullmäktige
27 februari 2024

Motion om att införa regionalt hälsovårdsprogram för att förbättra barn och ungas hälsa

Förslag till beslut:

Regionfullmäktige beslutar att snarast utreda hur ett hälsovårdsprogram från 0 till 20 år kan se ut samt hur det ska implementeras.

Bakgrund:

Den ökande psykiska ohälsan bland barn och unga, samt de omfattande behoven inom hälsovården, ställer krav på åtgärder. Även om många svenskar anser att de har bättre hälsa än sina föräldrar, ökar förekomsten av diabetes, cancer, stroke och andra kroniska livsstilssjukdomar.

För att möta dessa behov och främja barns och ungas hälsa genom hela uppväxttiden, föreslår Centerpartiet införandet av ett regionalt hälsovårdsprogram från 0 till 20 år. Sverige har redan ett av världens bästa system för mödravård och barnhälsovård, något vi vill utveckla vidare till att gälla hela uppväxten. Detta förslag bygger vidare på dessa framgångar med ett generellt program, och där möjlighet finns till fler delar för de barn och familjer som är i behov av extra stöd och hjälp.

Genom att utvidga programmet så att det omfattar hela uppväxttiden kan vi tydligt definiera vilka hälso- och stödtjänster som bör erbjudas barn och unga, tillsammans med deras föräldrar. Programmet skulle, utan att ändra huvudmannaskapet, ge tydliga och gemensamma riktlinjer för kommunernas och regionens verksamheter. Detta är avgörande för att bryta den negativa trenden med ökad ohälsa både fysiskt och psykiskt. Vi behöver en kulturförändring där fokus skiftar från att det behövs en utredning och diagnos till att det behövs insatser utifrån de behov som finns.

Elevhälsan varierar mellan olika kommuner, och med ett regionalt program skulle det bli tydligare vad som ingår i hälsouppdraget och vården som erbjuds, vilket skulle göra vården mer enhetlig. Genom primärvårdens närområdesansvar kan vårdcentraler få i uppdrag att etablera närmare band med skolorna i det geografiska området. Vårdcentraler och elevhälsan behöver knytas närmare varandra och likt BVC-läkare bör det finnas skolläkare kopplad till delar av programmet.

Ett hälsovårdsprogram upp till 20 år skulle säkerställa en jämlik tillgång till vård oavsett geografisk plats eller skolmiljö. En förbättrad samverkan mellan mödrahälsovården, barnhälsovården, vårdcentralen, förskolan, skolan (inklusive elevhälsan), ungdomsmottagningar, UPH-mottagningar, barn- och ungdomspsykiatri, tandvården och socialtjänsten är avgörande. Ny lagstiftning från 2023 ökar socialnämndens möjligheter att ge stöd till barn i ett tidigt skede, redan från 12 år, utan samtycke från barnets vårdnadshavare. Målet är att ingen ska lämnas utanför. Vi hoppas att detta initiativ kommer att lägga grunden för en mer inkluderande och effektiv vård för barn och unga över hela regionen, och i nästa skede, för hela landet. Insatser och kunskap finns, men samordnas inte tillräckligt idag.

Ett nationellt arbete pågår, men förväntas inte finnas på plats för våra barn och unga innan nuvarande högstadeelever har avslutat gymnasieskolan. Västra Götalandsregionen behöver därför gå före och utveckla samarbetet med kommunerna omgående.

Cecilia Andersson, gruppleddare, Centerpartiet